

موضوع:

تاریخ:

نام و نام خانوادگی:

هدف:

آسمان ابی، طبیعت پاک

دانش آموزان همراه آموزگار خود به گردش علمی رفته‌اند. آن‌ها با نگاه کردن به اطراف خود و هم‌فکری با یکدیگر تصمیم گرفتند به صورت گروهی گزارشی درباره‌ی این اردو بنویسند و سپس نمایندگان گروه‌ها گزارش خود را چند روز بعد در کلاس بخوانند. آن‌ها در گزارش‌های خود به مفهوم پاکیزگی محیط زیست و لذت بردن از طبیعت بدون آلوده کردن آن با آشغال و زباله اشاره کرده بودند.

بخوان و بدان

درنا و برنا با هم بازی می‌کردند.

درنا: «بچه‌ها رنگ تفریح اومدن تو حیاط». اگر گفתי این جمله به صورت نوشتاری به چه شکلی در می‌آید؟

برنا: «بچه‌ها رنگ تفریح به حیاط آمدند. حالا تو بگو:» اگر تو خیابون آشغال نریزیم، شهر آلوده نمی‌شه.

درنا: اگر در خیابان آشغال نریزیم، شهر آلوده نمی‌شود.

مثال: به جملات زیر دقت کن.

اگر موقع عطسه یا سرفه کردن، با دستمال جلوی دهن و دماغمونو بگیریم، بیماری منتقل نمی‌شه. (گفتاری)

اگر هنگام عطسه یا سرفه کردن، با دستمال جلوی دهن و بینی خود را بگیریم، بیماری منتقل نمی‌شود. (نوشتاری)

اگر به پاکیزگی اهمیت بدیم، هیچ وقت مریض نمی‌شیم. (گفتاری)

اگر به پاکیزگی اهمیت بدهیم، هیچ وقت مریض نمی‌شویم. (نوشتاری)

بعضی کلمه‌ها از نظر معنایی نزدیک به هم هستند و بعضی از حروف آن‌ها مشترک است. به این کلمه‌ها هم خانواده، می‌گویند.

مثلاً: «علم، عالم، معلم»، که هر سه «ع ل م» دارند.

«قصد، مقصود، قاصد»، که هر سه «ق ص د» دارند.

«جمع، مجموع، جمیع»، که هر سه «ج م ع» دارند.

نکته

به متن کوتاهی که جمله‌های آن درباره‌ی یک موضوع است و جمله‌ها با هم در ارتباط هستند، یک «بند» می‌گویند.

نکته

«آسمان آبی، طبیعت پاک»

آموختنی‌ها

۱. تمیزی گزارش از فعالیت‌های خود
۲. نوشتن هم‌خانواده‌ی کلمات
۳. تشخیص تفاوت زبان گفتاری و نوشتاری

جعبه‌ی کلمات

کلمات هم‌معنی

آلودگی: کثیفی	روان: رونده، جاری	گویا: رسا، روشن، آشکار
آشغال: زباله	طبیعت: بخشی از هستی	لذت: حالت خوشایند و خوب
جوی: گذرگاه، باریک آب	طراوت: تازگی، شادابی	محیط: مکان اطراف
نگریست: نگاه کرد	غرق شدن: غرق شدن در آب و غرق شدن	شماره: شمارش
چشمه: محل خروج آب از زیر زمین	علمی: گرایش به دانستن	نظافت: تمیزی
دلپذیر: پسندیده و خوشایند	گزارش: بیان کارهای انجام شده	پاکیزگی: پاکیزگی
عادت: کاری که بر اثر تکرار جزو رفتار طبیعی انسان شود.		
دامنه‌ی کوه: بخش شیب‌دار پایین کوه		

کلمات مخالف

گذشته	آینده	پاکیزه	کثیف	سالم	ناسالم	کوتاه	بلند
گروهی	فردی	وحشی	آلودگی	آلودگی	تصویری	شاد	ناراحت

کلمات هم‌خانواده

آموزگار، آموزش، آموزنده	تقسیم، قسمت، مقسوم، قسم	طبیعت، طبیعی، طبع
سعید، مسعود، سعادت	محیط، احاطه، محاط	دلپذیر، دلنشین، دلخواه
سالم، سلامت، سلام	تشکر، شاکر، شکر	